

Bygningskultur Foreningen i Lyngby-Taarbæk

Information om bestyrelsens arbejde i 2010.

Bestyrelsens arbejde i 2010 har haft fokus på at sikre en fortsat beskyttelse af bevaringsværdige bygninger med bevaringsværdi 4 og på at bevare Lyngby-Taarbæks identitet som en grøn kommune med tidstypiske bebyggelser af høj kvalitet.

Strategi for beskyttelse af bevaringsværdige bygninger i Lyngby-Taarbæk

Bestyrelsen anmodede i maj Byplanudvalget og Udviklings- og Strategiudvalget om at udarbejde en sammenhængende strategi for bevaringsværdige bygninger. Denne bør bl.a. omfatte bygninger med bevaringsværdi 4 og bygninger, der indgår i områder med ensartet karakter, endvidere kulturmiljøer i byområdet samt enkeltliggende bygninger med særlig kulturhistorisk værdi.

Baggrunden er, at kommunalbestyrelsen arbejder med en todelt strategi, hvor man først udarbejder lokalplaner, hvor ingen enkeltliggende bygninger med bevaringsværdi 4 er udpeget som bevaringsværdige, på trods af at de er det i kommuneplanen. Først på et senere tidspunkt vil kommunalbestyrelsen så tage stilling til, om nogle af bygninger med bevaringsværdi 4 igen skal udpeges som bevaringsværdige i en ny lokalplan for bevaringsværdige bygninger, der dækker hele kommunen.

Bestyrelsen argumenterede med, at strategien for bevaringsværdige bygninger og kulturmiljøer bør være en sammenhængende strategi og ikke opdeles i 2 forskellige faser, der både vil gøre det mere uforståeligt for borgerne, forringe beskyttelse af vores kulturarv og samlet set være mere ressourcekrævende.

Bestyrelsen fremførte desuden, at registreringen i Kommuneatlasset (SAVE-registreringen) ikke tager hensyn til den lokalhistoriske værdi, men fokuserer på den arkitektoniske værdi, idet arkitekterne, der udførte opgaven ikke havde til opgave at vurdere den lokalhistoriske værdi. Næsten alle de gamle huse med stor lokalhistorisk værdi har derfor ikke fået bevaringsværdien 1-3, selv om de udgør en meget vigtig del af kommunens kulturarv.

Kommunalbestyrelsen fastholdt den todelte strategi ved vedtagelsen af lokalplan 215 for Furesø kvarteret i maj, og det førte til, at bestyrelsen i juni sendte en retlig klage til Naturklagenævnet med påstand om, at lokalplanen var i strid med kommuneplanen.

Klage til Naturklagenævnet over Lokalplan 215 for Furesø kvarteret

Baggrunden for klagen var, at ingen bygninger med bevaringsværdi 4 blev udpeget som bevaringsværdige i langt størstedelen af lokalplanområdet (delområde 9), selv om der ikke var foretaget en konkret vurdering af, om de opfylder kriterierne for at blive udpeget som bevaringsværdige. Ifølge kommuneplanen er nemlig alle bygninger med bevaringsværdi 4 bevaringsværdige.

Klagen medførte, at borgmesteren i august anmodede om et møde, hvor vi blev opfordret til at trække klagen tilbage, men uden at vore ønsker blev imødekommet. Vi meddelte på den baggrund borgmesteren, at klagen blev fastholdt.

Borgmesteren anmodede herefter i september om endnu et møde, hvor borgmesteren gav tilsagn om, at vore ønsker ville blive opfyldt, ved at kommunalbestyrelsen i samarbejde med

Bygningskultur Foreningen ville foretage en konkret vurdering af, hvilke bygninger med bevaringsværdi 4, der skal medtages som bevaringsværdige i lokalplan 215 og i de kommende lokalplaner. På den baggrund trak vi klagen til Naturklagenævnet tilbage.

Samarbejdet begyndte straks efter sommerferien, og er allerede afsluttet for lokalplan 219 og 224 i Hjortekær med et resultat, som vi er meget tilfredse med.

Lokalplanforslag 219 for Hjortekær langs Jægersborg Dyrehave

Foreningen har gjort indsigelse mod denne lokalplan på en række punkter. Det gælder bl.a. en forøgelse af bebyggelsesprocenten fra 25 til 30, og at Fortunparken og Fortunvænget, der er en tidstypisk bebyggelse med etplanshuse af høj kvalitet, tillades udvidet med en tagetage, og uden nogen retningslinier for udformningen af tagetagen.

I dette lokalplanforslag blev heller ingen bygninger med bevaringsværdi 4 i langt størstedelen af lokalplanområdet (delområde 9) udpeget som bevaringsværdige, men det er siden blevet ændret, så en række bygninger med bevaringsværdi 4 nu er udpeget som bevaringsværdige i lokalplanen.

I kommuneplan 2009 står følgende: ”Bygningsreglement 2008 giver mulighed for en bebyggelsesprocent på 30 i åben-lav områder. Kommunalbestyrelsen ønsker at sikre de bevaringsværdige bygninger. På den baggrund har kommunalbestyrelsen besluttet, at bebyggelsesprocenten kan nedsættes til en lavere procentsats hvor særlige hensyn gør sig gældende, og ud fra en konkret vurdering i de enkelte lokalplaner.”

Kommunalbestyrelsen har imidlertid besluttet ikke at nedsætte bebyggelsesprocenten, selv om særlige forhold gør sig gældende langs Dyrehaven samt for de bevaringsværdige bygninger. Den gennemsnitlige bebyggelsesprocent på grundene op til Dyrehaven er i dag på Dyrehavegårdsvej ca. 11% og på Langs Hegnet ca. 15 %, så en bebyggelsesprocent på 30% vil på sigt medføre en voldsom forringelse set fra Dyrehaven, der ellers er på vej til at blive optaget på UNESCOs Verdensarvsliste.

Lokalplan 224 for den nordlige del af Hjortekær

Foreningen har i sit høringssvar lagt vægt på, at ”Lyngby-Taarbæks identitet som en grøn kommune med tidstypiske bebyggelser af høj kvalitet skal fastholdes, videreudvikles og udbygges”, således som det fremgår af Kommuneplanen.

Vi har på den baggrund foreslået, at lokalplanens formålsbestemmelse skal udbygges med følgende: ”- at fastholde og forbedre områdets karakter ved at ny bebyggelse og tilbygninger i området ved deres arkitektoniske udformning og indpasning medvirker til at bevare og forbedre karakteren i det eksisterende miljø.”

Vi har protesteret mod forøgelsen af bebyggelsesprocenten fra 25 til 30, fordi det vil betyde voldsomme forringelser for områdets tidstypiske bebyggelser og dets grønne karakter set i lyset af, at den faktiske bebyggelsesprocent i området typisk ligger på 15. En bebyggelsesprocent på 30 vil gøre det attraktivt at foretage voldsomme tilbygninger eller at erstatte de eksisterende huse med meget store huse, og det vil ikke kunne ske uden at forringe områdets tidstypiske bebyggelser og grønne karakter væsentligt. Det vil samtidig betyde forringelse af de tilstødende huse.

Lindegården

På et møde med borgmesteren i juni protesterede bestyrelsen kraftigt mod planerne om at udstykke Lindegården i lejligheder, fordi det ville ødelægge dens arkitektoniske og kulturhistoriske kvaliteter, hvis staldlængerne fik vinduer og kviste.

Vi er derfor meget tilfredse med, at planerne om at udstykke Lindegården i lejligheder er opgivet, og at den nu sat i udbud med betingelser om, at dens arkitektoniske og kulturhistoriske værdier skal bevares.

Hyldehaverne

Foreningen har siden sin oprettelse i 2003 arbejdet ihærdigt for at bevare de 3 Hyldehavehuse for eftertiden. Hyldehaverne har en unik værdi for den del af Lyngby-Taarbæks kulturhistorie, der vedrører industrikulturen, da de er opført som arbejderboliger til den største industrivirksomhed i Lyngby omkring 1917, og da både fabrik, arbejderboliger og funktionærboliger stadig er bevarede.

Foreningen protesterede derfor kraftigt, da kommunen for nogle år siden nedrev Hyldehavehuset på hjørnet af Lundtoftevej og Sorgenfrigårdsvej, og igen da kommunen i maj besluttede at søge om tilladelse til at nedrive Hyldehavevej 1A-B, da det ville medføre et tab af et vigtigt element i Lyngbys bedst bevarede industrihistoriske kompleks.

Kulturarvsstyrelsen har udpeget Mølleåens industrier som ét af de 25 kulturminde, der i fremtiden skal stå som "fyrtårne" for industrisamfundets historie. Da Hyldehaverne er opført af én af de største industrier ved Mølleåen til dens arbejdere, indgår de i "fyrtårnet" Mølleåens industrier på linje med arbejderboligerne i bl.a. Brede, Nymølle og Raadvad.

Flertallet i kommunalbestyrelsen lyttede desværre ikke til vore protester og nedrev i sommer Hyldehavevej 1 A-B, så der nu kun er ét Hyldehavehus tilbage.

Pritzels Fabrik

Foreningen glæder sig derimod over, at det endelig er lykkedes at finde en løsning, der kan bevare Pritzels Fabrik på området ved Lyngby Mølle. Vi har holdt møde med den nye ejer, Union Holding A/S, der vil sætte ejendommen i stand og indrette stueetagen til café, restaurant eller lign. samt mødelokaler og 1. og 2. sal til kontorformål.

Vi ser med tilfredshed, at denne 100 år gamle fabriksbygning med de harmoniske proportioner fremover vil fremstå renoveret og bevaret.

Byggeri på Skovtofte

Efter at Skovtofte Socialpædagogiske Seminarium er flyttet, har ejerne ønsket at sælge ejendommen og at bebygge størstedelen af parkarealerne.

Foreningen har deltaget i den offentlige høring og meddelt kommunalbestyrelsen, at vi er enige i, at området med de tre bevaringsværdige bygninger Ebenezer, Pella og Zoar kan anvendes til at rumme et levende miljø, hvori indgår boliger til både ældre og børnefamilier, let erhverv og børneinstitution.

Da de omgivende boligområder er med lav bebyggelse, mener vi ikke, at området skal rumme 3-etagers boliger, der endvidere vil konkurrere med de tre oprindelige huse. Især Ebenezer med dets vinkelrette længe fremstår som et herskabeligt islæt i det kulturmiljø, som vi mener, bør sikres synlighed fra Hummeltoftevej.

Vi har på den baggrund anmodet kommunalbestyrelsen om grundigt at overveje, hvordan et nybyggeri på Skovtoften vil kunne indpasses uden at belaste området med et dominerende og afstikkende nybyggeri.

Vi vil derfor fortsat arbejde for, at den nye bebyggelse højst bliver i 2 etager.

Lokalplanforslag 226 for Taarbæk Strandvej 69 (Dyrlægegården)

Kommunalbestyrelsen udsendte i sommer sit tredje forslag til lokalplan for Dyrlægegården. Vi er meget tilfredse med, at det tidligere lokalplanforslag 216 er opgivet, da det var i direkte modstrid med de intentioner, der ligger i både kommuneplanen, den gældende byplanvedtægt 16 for området og i det tidligere lokalplanforslag 210, der var udformet, så det så vidt muligt tilpassede sig kommuneplanens og byplanvedtægtens bestemmelser.

Lokalplanforslag 226 tillader nedrivning af den tidstypiske og karakterskabende stald, der netop ville bevare en smule af Taarbæks charme, nemlig den uensartede arkitektur og den lidt tilfældige placering af bygningerne, der gør bebyggelsen interessant at opleve, og som ville bidrage fint til Taarbæks selvgroede karakter.

Vi har på den baggrund kraftigt anmodet kommunalbestyrelsen om at bidrage til bevarelse af bare en smule af Dyrlægegrundens charme ved ikke at tillade nedrivning af den tidstypiske og karakterskabende stald, der fint kan indpasses i lokalplanen.

Medlemsaktiviteter i 2010

- På sidste generalforsamling holdt mag.art. Claus Smidt, arkitekturhistoriker og leder af Kunstakademiets Samling af Arkitekturtegninger, foredrag om Sorgenfri Slot.
- Forårstur på Dyrehavsbakken den 21. marts, hvor arkivar Jeppe Tønsberg, Byhistorisk Samling, viste rundt og fortalte om dens historie.
- Forårstur til Raadvad søndag den 25. april, hvor vort bestyrelsesmedlem Henrik Mortensen fortalte om dens historie med fokus på mennesker og maskiner, skoler og huse.
- Rundvisning på DTU på Arkitekturens Dag den 1. oktober ved Niels Tovborg Jensen, DTU og arkitekt Hans Henrik Højlund fra Erik Møller Arkitekter.

Vore arrangementer er åbne for alle for at gøre opmærksom på vor forening og i håb om at sikre, at foreningen fortsat kan have et godt medlemsgrundlag af hensyn til styrken og gennemslagskraften udad til.

Foreningens hjemmeside er: www.bygningskultur-ltk.dk.

Ved udgangen af 2010 havde Bygningskultur Foreningen 110 medlemmer. Disse danner det økonomiske grundlag for årets aktiviteter. Kontingenter er blevet brugt til breve, gebyrer, og til medlemskab af Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur, der sikrer, at vi også bliver hørt på landsplan, og at medlemmer modtager bladet By og Land.

PLANER FOR 2011

I år vil foreningens arbejde være præget af videreførelse af indsatsen i 2010 omkring lokalplaner.

Vi vil gennemføre et pilotprojekt, hvor vi gennemgår et lokalplanområde grundigt for at se på de fremtidige udfordringer og konfliktområder. Vi vil se på, hvad der er vigtigt at bevare, hvilke ændringer der er ønskelige, og hvad der ikke må ske. Vi vil undervejs søge lokale alliancer blandt vore medlemmer i området, grundejerforeninger o.l. Vores forslag til elementer i en lokalplan vil vi fremsende til politikerne før 1. behandling af planen.

Vi vil arbejde for at få fokus-strategien for kulturarven i kommunen igangsat og gennemført. Vi har tilbudt vort samarbejde herom til kommunen.